

Notitie vleermuisbezoeken

Fort Spion

Loenen aan de Vecht

Bart Noort, 18-09-2020

Inleiding

In verband met het aanleggen van een voetpad en een parkeerplaats ten behoeve van het beter toegankelijk maken van Fort Spion voor dagrecreanten heeft de Bureau Waardenburg in 2018 een natuurtoets uitgevoerd.

Aanvullend heeft de Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland in opdracht van Waternet in de periode september/oktober 2019 een onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van vleermuizen en in en rond het plangebied. Uit dit laatste onderzoek bleek dat er gezwermd werd door zowel ruige- als gewone dwergvleermuizen bij één boom in het plangebied. (Notitie vleermuisbezoeken, Fort Spion, Loenen aan de Vecht, Bart Noort, 13-11-2019)

Op basis van de bevindingen tijdens dat onderzoek is besloten het onderzoek voort te zetten met zowel een inspectie met een camera van de boomholten in de winter als bezoeken in de kraam/ zomer periode.

Aanleiding en plangebied

Aanleiding van het onderzoek is de voorgenomen aanleg van een onverlichte parkeerplaats voor 45 tot 55 auto's met een totale omvang (inclusief toerit) van 0,65 ha. Net buiten het plangebied nabij het fort zelf ligt een bunker met enkele overwinterende vleermuizen. Het doel van het onderzoek is het vaststellen van de algemene aanwezigheid van vleermuizen aangevuld met het vaststellen van eventuele paarverblijfplaatsen.

Het plangebied wordt weergegeven in Figuur 1

Figuur 1 Plangebied Fort Spion

Methodiek

In het najaar van 2019 zijn twee veldbezoeken uitgevoerd (zie Notitie vleermuisbezoeken Fort Spion Loenen aan de Vecht Bart Noort, 13 11 2019) , dit is in 2020 aangevuld met 4 veldbezoeken, gedurende winter, voorjaar en zomer.

Datum	Bezoek	Uitvoerder	Weer
7 februari 2020	Visuele inspectie met hoogwerker	Dhr. B. Noort	helder, 5°, 3Bft, geen neerslag
23 april 2020	20:45 – 23:00	Dhr. B. Noort	helder, 18°, 2Bft, geen neerslag
21 mei 2020	21:00 – 23:30	Dhr. B. Noort	bewolkt, 20°, 2Bft, geen neerslag
9 juli 2020	3:10 – 5:15	Dhr. B. Noort	Bewolkt, 16°, 3Bft, lichte neerslag aan het eind van de ronde

Gedurende de nachtelijke bezoeken is gebruik gemaakt van batdetectors (Pettersson D240x & Batlogger M). en een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion XP28). Gedurende het winteronderzoek is gebruikt gemaakt van een hoogwerker om bij de boomholten te komen en een endoscoop (Ridgid CA-350x) om de openingen te inspecteren.

De bezoeken aan het plangebied zijn te voet geweest, waarbij ook de delen met vrij dicht begroeid struikgewas bezocht zijn.

Resultaten vleermuisonderzoek

Tijdens de veldbezoeken werden vijf soorten vleermuizen aangetroffen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en baardvleermuis.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is foeragerend en verspreid over het onderzoeksgebied aangetroffen. Ook zijn minimaal vier dieren een najaarsbezoek in 2019 bezoek zwermend aangetroffen bij een boom gemarkeerd met de letter V in "Figuur 2 "

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is eveneens foeragerend aangetroffen, één van de dieren was eveneens tijdens een najaarsbezoek in 2019 aan het zwermen bij de boom gemarkeerd met een V in Figuur 2.

Rosse vleermuis

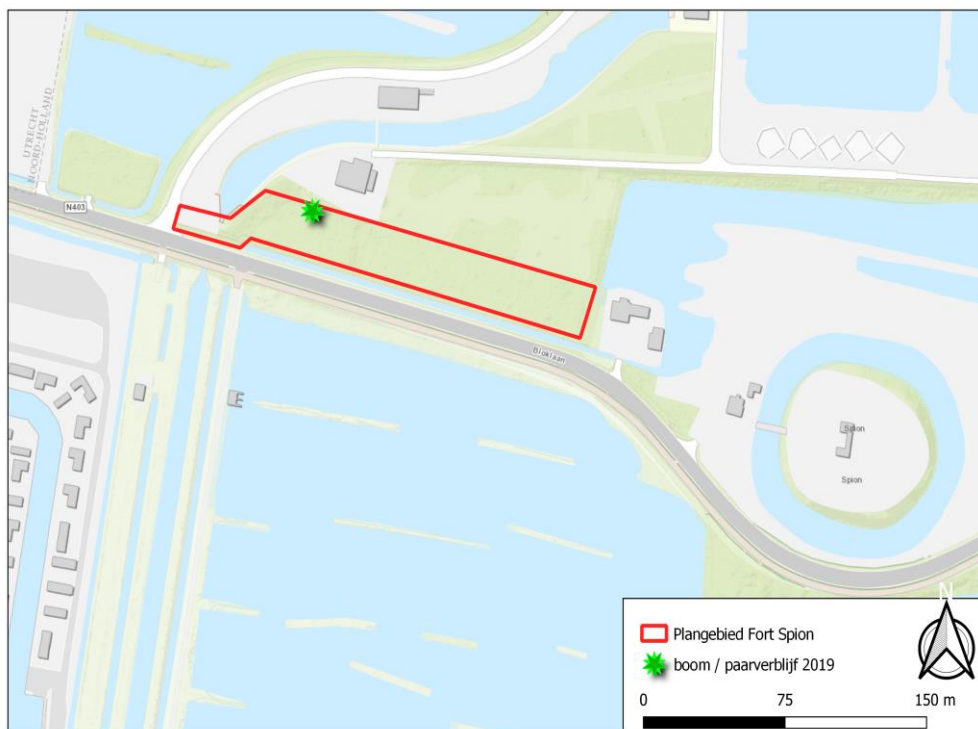
De rosse vleermuis is in 2019 werd zeer vroeg in de avond gehoord. Bij de bezoeken in 2020 is extra aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van een verblijfplaats van rosse vleermuizen in het plangebied, zo is op 21 mei al bij daglicht geluisterd naar kwetterende dieren in het plangebied, maar zijn in het geheel geen aanwijzingen gevonden voor verblijfplaatsen in het plangebied.

Laatvlieger

De laatvlieger is als passerend dier 2 maal vastgesteld ruim een uur na zonsondergang.

Baardvleermuis

Gedurende de bezoeken in 2019 is één enkele baardvleermuis waargenomen, het dier foerageerde in grote cirkels boven het graslandje en in het in het bosje op de locaties met minder ondergroei, het vliegp pad is grofweg weergegeven als blauwe lijn in Figuur 2. Mogelijk zijn deze baardvleermuizen dezelfde dieren die overwinteren in de bunker nabij het fort. In 2020 is er wederom een baardvleermuis gehoord tijdens de bezoeken, en ook hierbij werd hetzelfde vliegp pad / gedrag vastgesteld. De omgeving van het plangebied is zeer insectenrijk en het dier heeft voldoende uitwijkmogelijkheden in de directe nabijheid om te kunnen foerageren, ook is bij de planvorming aangegeven dat er geen verlichting geplaatst gaat worden, waarmee de randen van de parkeerplaats ook gebruikt kunnen worden om te foerageren.

Figuur 2 plangebied en locatie paarverblijf

Figuur 3 dode boom met zwermende gewone en ruige dwergvleermuis

Conclusie onderzoek

In het plangebied is één boom aangetroffen waarbij door zowel ruige dwergvleermuis als gewone dwergvleermuis gezwermd werd in 2019, zie foto Figuur 3 Deze boom is een aanwijzing voor een paar/winterverblijfplaats van betreffende soorten.

Op basis van deze vaststelling is aanvullende onderzoek in 2020 uitgevoerd, waarbij gedurende de visuele inspectie in februari 2020 alsook de bezoeken in voorjaar en zomer geen dieren zijn aangetroffen die gebruik maken van deze boom. Deze boom is in zeer slechte staat en bij de winterinspectie bleek ze zeer beweeglijk te zijn (zwaar verrot) de kans is zeer groot dat ze op korte termijn door de wind al omvalt.

Volgens opgave van Waternet wordt de betreffende boom niet gekapt evenals andere bomen met eventuele vleermuiswaarden (gaten, scheuren, kieren etc).

De boom heeft bij benadering de volgende coördinaten: 52.201997,5.0366723.

In het plangebied wordt gevoerageerd door zowel gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis als baardvleermuis. In de directe nabijheid zijn ruim voldoende insectenrijke zones aanwezig als uitwijk bij een eventueel verlies aan (in ons oordeel niet essentieel) foerageergebied, zeker als er inderdaad geen verlichting geplaatst wordt op de parkeerplaats.

Indien eveneens geen verlichting gebruikt wordt bij de aanleg van de parkeerplaats verwachten wij dat er geen effect is op de paarplaats.

Zowel rosse vleermuizen als laatvliegers passeren het plangebied maar er kan niet gesproken worden van uitgebreid foerageren. Er zijn geen verblijfplaatsen van rosse vleermuis en laatvlieger aangetroffen in het gebied.